

OBSAH

PREDSLOV	7
I. VEDA A PROBLÉM REALITY V DEJINÁCH	13
1. Základné znaky vedy kedysi a dnes	13
2. Korene vedeckej zvláštnosti v minulosti	17
3. Starogrécke pokusy a výsledky v úsilí o prekonanie empirizmu	19
4. Stredoveký neúspech v boji s empirizmom	25
5. Úsilie novovekých vedcov o prienik za hranice skúsenosti	29
A. Závery	36
II. VEDA A PROBLÉM VEDOMIA	38
6. Korene empirizmu	38
7. Empirický charakter pojmového zovšeobecňovania	41
8. Psychofyzický paralelizmus ako prvý výsledok empirických analytických metód	44
9. Chyby a nedostatky niektorých iných pokusov pojmového empirizmu	47
a) Senzualistická interpretácia vedomia a abstrakcií	47
b) Pozitivistické poňatie vedy	50

c) Pluralizmus o realite a poznaní	55
d) Novopozitivizmus ako nová forma empirického subjektivismu vo vede	60
<i>L. Wittgenstein a jeho význam vo filozofii</i>	62
<i>B. Russellovo riešenie problému</i>	64
<i>Novopozitivizmus a jeho zásluhy</i>	67
e) Empirizmus systémových teórií	69
f) Ontologicko-gnozeologické pokusy štrukturalizmu	76
g) Fenomenologicko-existencialistické úsilie prekonať empirizmus	81
<i>Husserlov filozofický postup</i>	83
<i>M. Heidegger a problém pojmu „das Nichts“</i>	88
<i>Existencialistické riešenie otázok empirizmu (J. P. Sartre)</i>	91
h) Empirizmus a súčasné formalistické metódy	94
B. Závery	102

III. DIALEKTICKOMATERIALISTICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMU VEDOMIA A POZNANIA 107

10. Marxovo postavenie problému	107
a) Spinozov pokus o riešenie problému	108
b) H. Bergson a problém reality	112
c) Drieschov spôsob interpretácie reality a poznania	115
d) Marxovo a Engelsovo východisko	120
11. Relatívnosť objektu ako východisko marxistického učenia o subjekte	128
12. Vedomie ako vlastnosť objektu (hmoty)	132
13. Odrazový charakter vedomia	137
14. Formy odrazu (vedomia)	144
a) Reflex — pocit — vnem	147
<i>Descartovsko-mechanistické poňatie reflexu, jeho význam a slabosti</i>	147
<i>Spor J. Piageta s E. Husserlom</i>	151
<i>J. Piaget a dialektickomaterialistické riešenie problému</i>	159
b) Reč (jazyk) a história jej (jeho) formovania	165
c) Jazyk (reč) a abstrakcia. Ich odlišnosť a spätosť	175
d) Logické formy odrazu (vedomia)	182
e) Vedy a teória odrazu	191
f) Problém diferenciacie a integrácie vied ako problém analýzy a syntézy	200
g) Marxistické poňatie pojmov a problém indukcie	213

C. Závery 217

IV. ZÁVERY, ÚLOHY A VÝHLADY

(Realita a poznanie)	223
Реальность и познание (резюме)	229
Reality and Knowledge (Résumé)	233
Z použitej literatúry	239
Menný register	249

(Od obsahu k podstatě)
 a jeho poznávanie
 Historie objektu

I. vydanie Bratislava máj 1970
 ako svoja 1131. publikácia
 Vydala nakladateľstvo Škola

Práca a výber navštívil Karel Kozmáň
 Korektorka Mária Paštylková
 Technická redaktorka Hana Nováková
 Zodpovedný redaktor Anton Gosičarovský

Vydavateľstvo Škola, Bratislava - Pribitná
 Vydavateľstvo Škola, Bratislava - Pribitná
 Vydavateľstvo Škola, Bratislava - Pribitná
 Vydavateľstvo Škola, Bratislava - Pribitná

75 - 046 - 70 Vlna Ks 15 -